

VILA INDIANA

Durant els segles XVIII i XIX van ser molts els arenyencs que van marxar de ben joves a “fer les Amèriques”, disposats a treballar de valent i amb l'únic objectiu de fer fortuna. Arribaven recomanats a trobar-se amb parents o coneguts que els obrien les portes. Molts d'ells eren navegants, com els membres de la nissaga dels Baralt, fundadors de l'escola de Nàutica, o com Salvador Castelló. D'altres, com Josep Xifré o Antoni Torrent, ja anaven encaminats cap al sector del comerç.

Tots ells van deixar la seva empremta en terres llunyanes, però també en aquesta vila d'Arenys que, gràcies als seus indians, compta amb un valuós patrimoni arquitectònic part del qual llegat al municipi.

Proposem una ruta que ens portarà de baixada, des del capdamunt de la riera fins al mar, per acabar amb una passejada pel deliciós cementiri de Sinera.

ITINERARI CULTURAL DEL CONSELL D'EUROPA

Un projecte de cooperació en l'àmbit del patrimoni cultural, educatiu i turístic d'Europa, orientat a l'elaboració i promoció d'un o diversos itineraris basats en una ruta històrica, un concepte cultural, una figura o fenomen amb una importància transnacional i significat per a l'enteniment i el respecte dels valors comuns europeus.

Pot ser una ruta física o una xarxa d'enclavaments patrimonials. Un total de 48 Itineraris culturals, dedicats a diversos temes del patrimoni cultural (arquitectura, art, prehistòria, personatges històrics, rutes religioses, cultures tradicionals...) posseeixen actualment aquest esment del Consell d'Europa.

www.municipisindians.cat
info@municipisindians.cat
C/ Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur (Girona)
Tel. 615 13 54 43

@xarxa_municipis_indians

Oficina de Turisme d'Arenys de Mar
Riera del Bisbe Pol, 8
Tel 937 95 70 39
turisme@arenysdemar.cat
www.arenysdemar.cat
@turismearenysdemar

Edició: març 2025

ARENYS DE MAR RUTA dels INDIANS

QUI SOM

La **Xarxa de Municipis Indians** neix amb la finalitat d'investigar, identificar i difondre el patrimoni material i immaterial dels indians a Catalunya. Amb aquest propòsit oferim un seguit de rutes que podreu dur a terme a cadascun dels municipis que integren aquesta entitat.

A més, volem desenvolupar un projecte comú, que permeti crear **instruments que impulsin el coneixement de la història i cultura compartida entre els municipis**; i amb el continent americà. I que ajudi a contribuir a la recuperació, conservació i difusió del llegat indià dels municipis que integren la Xarxa.

Formen part de la Xarxa els municipis catalans amb tradició indiana i que compleixin els següents requisits mínims: que existeixi justificació històrica, presència d'elements materials i capacitat d'organització del municipi.

Formen part de la Xarxa els següents municipis:

◆ Arenys de Mar	◆ Palafrugell
◆ Begur	◆ Sant Pere de Ribes
◆ Blanes	◆ Sitges
◆ Cadaqués	◆ Torredembarra
◆ Calonge i Sant Antoni	◆ Tossa de Mar
◆ Lloret de Mar	

1. ASIL TORRENT

L'indià arenyenc, Antoni Torrent i Carbonell, va fer construir l'any 1897 un asil per als ancians de la seva vila natal i creà un patronat de socors a malalts i famílies pobres, fet pel qual se li va concedir el diploma d'honor de la Societat Barcelonina d'Amics del País. Un monument el recorda a l'entrada del recinte.

Riera Pare Fita, 67

MAPA DE SITUACIÓ

2. EDIFICI XIFRÉ, ANTIC HOSPITAL DE PÒBRES

Josep Xifré i Casas es va establir a l'Havana on es va enriquir amb el monopoli de la planta que servia per adobar les pells: el roldor. En tornar a Catalunya va llegar un hospital per a pobres a Arenys on va ser enterrat anys més tard. Les seves despulles, traslladades des de Barcelona, van ser rebudes amb gran solemnitat. El mausoleu mostra l'indià ja cent flaquejat per dues figures femenines.

Carrer Auterive s/n

3. FÀBRICA CALISAY

Magí Mollfulleda i Jas va néixer a Arbúcies el 1855. Als 24 anys va embarcar cap a Puerto Rico, on feu fortuna elaborant rom i licors. Quan retornà, s'instal·là a Arenys de Mar, on va dur a terme diferents negocis. Finalment, el 1896 adquirí la fórmula del Gran Licor Calisay, que es va comercialitzar fins al 1981.

Riera del Pare Fita, 31

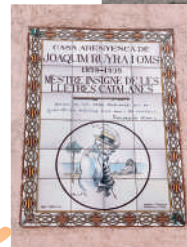

6. CASA JOAQUIM RUYRA

L'escriptor gironí Joaquim Ruyra solia passar algunes temporades a Arenys de Mar, a la casa del Rial, una construcció amb certs detalls medievalitzants. Ell va ser testimoni de l'univers dels americans, amb tot el que significava, per bé i per mal, a la societat.

En alguns dels seus relats, com ara "L'idili d'en Temme" o "En Garet a l'enramada", cal dir que els indians no surten gaire ben parats.

Rial de sa Clavella, 71

7. CASA TORRENT

Antoni Torrent, enriquit amb diversos negocis amb Ultramar, va establir residència a Arenys, en aquesta casa propietat del seu sogre.

A la vila es va distingir per les seves aportacions econòmiques desinteressades amb finalitats culturals (certamen literari, Ateneu, obres de millora de l'església parroquial).

En agraïment, Arenys li va dedicar el nom del carrer.

Carrer d'Antoni Torrent, 2-4

8. PLAÇA LLOVERAS I PASSEIG XIFRÉ

L'antic Balneari va ser construït gràcies a la donació d'Andreu Lloveras, enriquit al Perú amb la mineria, i va esdevenir centre d'esbarjo per a les famílies benestants. Va ser enderrocat el 1982 i per al seu record en queda aquesta plaça, des de la qual accedim al passeig que la vila d'Arenys va dedicar al seu benefactor, Josep Xifré.

9. CAN CÒRDOLA

La família Còrdola, propietaris d'enginyeria i residència a l'Havana, es va fer construir aquesta espectacular casa al capdavant de la riera, cantonada amb la N-II.

Riera del Bisbe Pol, 1

10. CEMENTIRI DE SINERA

I acabem l'itinerari amb el que possiblement sigui el cementiri més bell de Catalunya, on Salvador Espriu va escriure el poema últim del llibre Cementiri de Sinera.

Hi destaquem els espectaculars panteons d'indians realitzats per Josep Llimona com el mausoleu de la família Massaguer.

Camí de la pietat

